

Arlekin.

Övers. från franskan av *G. av Geijerstam.*

Arlekin, den gamle glade,
hade mycket ofog gjort.
Hans bedrifter även hade
anstöt väckt på högre ort.
Herren gud det löftet gjorde,
att när den kanalen kom
skulle gossen som sig borde
utan prut få vända om.

Skvallret hade överdrivit,
änglar kunna skvallra ock —
Arlekin i himlen blivit,
alla helgons syndabock.
För vart skälmstycke som trossen,
på en syndig jord begick
Arlekin den stackars gossen
uti himlen skulden fick.

Gud, som andra män på tronen
lyssnade på allt de' där,
intryck tog av opinionen
och gav order åt Sankt Per,
att när Arlekin den lede,
knackade på himlens port
Herren själv i helig vrede
ville se i gossens kort.

Arlekin som alla andra
tvangs från livets glada spratt
dödens mörka stigar vandra,
en besvärlig vinternatt.
Och när livet var till ända
som den gamle Rabelais
sökande ett stort kanhända,
gick han till Sankt Pers palais.

Varför just han tog den vägen
tänkte han ej mycket på,
mindes blott en gammal sägen,
att "till sist det ska så gå",
hade glömt det allra mästa
vad han lärt som barn om tron,
tog den första väg den bästa
och gick på av tradition.

Sankte Per på porten gläntar:
"Vem är du?" — "Jo, Arlekin".
"Det blir säkert bäst du väntar
gubben kommer, gossen min".
Och Sankt Per gick fram till tronen
där den höge fadren satt:
"Ute väntar nu personen,
Arlekin har dött i natt".

Herren gud sprang upp från sätet
ilade mot dörren fort
för att se den så förmätet

trängt sig fram till himlens port.
Ut han kom i faslig brådska,
talet kunde han förut —
och lät all sin vredes åska
över syndarn ljunga ut.

*

Men Arlekin stod där
med mössan i hand,
han bugade glatt och behändigt:
"Det här är som hemma
i Frankrikes land
där man plägar förtala mig ständigt.

Jag sjungit visor och roat mitt folk.
Jag vårdade livets blomma.
Och om i min mjölk det kom litet smolk
så svalde jag det med det samma.

Jag älskade kvinnor, jag älskade vin,
jag älskade sången den fria.
Jag glömde därför med helgonmin,
att buga för jungfru Maria.

Jag levat undan ända till slut,
jag haft mina glada stunder
och kröp jag inte i dödens minut
så hade jag nog mina grunder.

Jag går ej in på att dö som en hund
det kan passa för munken och prästen
Och vill jag le i min sista stund,
så rör det ingen förresten”.

Sankt Per stod stum under detta tal —
han tordes ej se på vår Herre.
Men Herren älskade himlens sal;
här sitter nog de som är värre!

”Släpp in honom, Peter, han är litet fri
när han talar om kyrkor och tämpel.
Det är rysliga tider vi leva i
och det här är ett farligt exempel.

Men pojken är lustig och karl för sin hatt,
jag tycker om den föreningen.
Om helvetet finge den gossen fatt
han skulle dom narra att dö av skratt
och det är ju alls inte meningen.”

Vår Herre vände sig nådigt om,
han nickade frid och försoning.
Och så den lustige Arlekin kom
i de saliges heliga boning.

•
Samma lag för opinionen
finns i himlen som på jord.
Högst densamme kan ge tonen

med ett enda modigt ord,
Arlekin som förr av trossen
blivit plockad bit för bit,
blev helt plötsligt hedersgossen
hela himlens favorit.

Han var erkänd som ett snille
i den glada komedin.
Han fick säga vad han ville
och gå på i parodin.
Och när han gav luft åt fröjden
som på lur i hjärtat satt,
ej ens Herren gud i höjden
kunde hålla sig för skratt.

Änglar gamla re'n i gäle
vana vid all tukt och sans
svuro hemligt vid hin håle,
att hans like inte fanns.
Han förstörde helgonminer,
skalkades med gubbar grå —
ingen vet, hur arlekiner
allting kunna hitta på.

Sankte Per, en gammal schajas
och satiriker som få,
var en särskild vän av pajas,
blev förtrolig då och då.
I intima kretsar hände

det att gubben glömde av
att han ex officio vände
himlens prima marskalksstav.

Under tystthetslöfte sade
högädle Sankte Peter då:
Jag försäkrar om vi hade
inte en som han, men två,
vore det så gott att göra
vägen upp till himlen bred,
så att vagnar kunna köra
här med fyrspann upp och ned.

Jag har varit här så länge,
att mitt folk jag känna bör,
tron ej allvarsmannen stränge
som i Herrens händer dör.
Att man pratar, det kan vara,
och att rykten äro snack,
men jag vet bland helgons skara
är det mycket gott om pack.

Här i himlen gäller samma
lag, som gällde förr på jord.
Den har sällan andens flamma
som är stor i trut och ord.
Och att skilja på familjen
så, att rätt får vara rätt,
mina, herrar, om I viljen
tro mig, det är inte lätt.

Därför kan han gärna vara
kvar ibland oss nu som förr.
Mången stor i änglars skara
sjunkit genom nådens dörr.
Mången till det yttre prydlig
gör — nog sagt — vad ingen tror.
Arlekin är mera tydlig —
det gör skillnaden så stor.

Gubben slöt och förde sakta
till sin näsa en pris snus,
gick tillbaka för att vakta
dörrarna till Herrens hus.

*

Som bekant är Sankte Per en konstnärnatur
med anlag att gå och flanera.
Han umgås med mången kuriös figur,
som broder Lustig med flera.

Det händer ibland att en hög person
inkognito honom ledsagar.
Men ofta tar han sig bondpermission
och är borta flera dagar.

När nu Sankte Per som vanligt en dag
ville ut för att jorden betrakta,
satte han Herranom till behag
Arlekin att dörren vakta.

Arlekin var i hemlighet trött
på alla de heliga sånger.
Att han så tidigt från jorden dött
han beklagade hundra gånger.

Isak, Jakob och Abraham
och alla blomster i Saron.
Noak med sönerna Jafet och Ham
och bröderna Moses och Aron.

Det var omöjligt med det kottet
att i längden gå fri från snäsor,
han kände sig nästan som antisemit,
när han såg deras krokiga näsor.

Långsamt en känsla av ledsnad sig smög
den aldrig han känt i sin levnad
in i hans hjärta och fast sig sög
och förstörde hela hans trevnad.

Och när han vid dörren skulle stå
som vakt för altaret och tronen,
smög han sig slutligen ut på tå
begagnande situationen.

Vägen som går till himlens port
är tung i uppförsbacken.
Men utför går det så rasande fort
att man nästan kan bryta nacken.

Arlekin sprang, han såg sig ej om,
han behövde ej hjälp eller ledare.
Och ju längre han gick och ju längre han kom
blev vägen bättre — och bredare.

Till en port som brann, kom Arlekin fram
vid självaste hanegället.
Situationen var allvarsam,
han stod vid det andra stället.

"Du gjorde nog klokast att flykten ta
här finns nog ej plats för talangen.
Naturligtvis hade jag det för bra",
tänkte han i nästa momangen.

Men snart i hans öga lyste fram
en glimt av den gamla kanaljen,
som aldrig blev rädd eller allvarsam
ens inför repet och galgen.

"Hallå' där inne!" Han slog med kraft.
"Jag kan ju ej få det värre
än vad jag nu ett par år har haft
hos Sankte Per och vår Herre".

Ett bockskägg tittade ut. "Vill du in?
Då är du minsann den förste!"
"Sant nog. Men jag är ock Arlekin,
bland alla narrar den störste."

Och Fan steg ut till Arlekin,
slog upp dörren på gavel
och sade leende: "Stig in!
Här luktar inte svavel!"

Döm själv, min vän. När det är gjort
så säg mig vad du tyckte.
Ty hälvetet, om någon ort,
är bättre än sitt rykte."

Och in steg Arlekin och såg
förvånad hela svärmen
fördömda som på mattor låg
och gassa sig i värmen.

De spelte kort och druko vin,
de sjungo glada sånger.
Och inte kunde Arlekin
se spår av syndaånger.

Då tänkte Arlekin som så:
"Mig synes det otroligt.
Det är mot lag och rätt ändå,
att hälvetet har roligt."

Det sa' han också om en stund
när väl han kom på traven.
"Nog låg här", mente han "en hund
i någon vrå begravnen."

Herr Bockskägg log. Och på försök
en vitz han färdig hade.
"Ja, utan eld är ingen rök",
han svarade och sade.

Men narren skrattade: "Än sen,
Jag vill ju etwas anders.
Och den som leds i himmelen
han måste gå åt fanders."

*

Det berättas till sist att Arlekin satt
helt förnöjd vid djävulens taffel.
Och spelade rusig den hela natt
om sin själ båd tärning och raffel.

Sin fattiga själ den satte han ut,
det enda han kunde förlora. —
Han vann i början, han vann till slut
av Fan både små och stora.

Men alla själar som Arlekin vann,
de togo sitt ok på nacken.
Och var och en, så fort han hann
sprang uppför paradisenbacken.

Kanaljer och vilda sällar i tropp,
som hälvetet hade gott om,
de äntrade lustigt mot himmelen opp,
och alla hade de bråttom.

Arlekin spelte, och Arlekin vann
sju helvetets veteraner
och alla till himmelen skickade han
skökor och publikaner.

Porten var öppen, och borta Sankt Per.
Arlekin vild och tokig.
Den samling han spelade in, jag svär,
var för himmelen mer än brokig.

När dagen lyste, och hanen gol
då reste sig narren från sätet.
Mitt sista spratt vid himmelens sol
blir aldrig i världen förgätet.

Jag narrat packet i himmelen in.
Det kan anstå en narr, den gärningen.
Säg vad du vill om Arlekin,
men nog kan han sköta tärningen.

Han tömde i botten sitt sista glas
och kastade stolt på nacken,
och gick sin väg från gott kalas
på nytt uppför paradisbacken.

Sankte Per stod och hytte vid himlens port.
"Du har varit hos gamle Erker.
Håll mun, din slyngel med vad du har gjort!
Det är ingen som skillnaden märker".

